

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

Kun hvis kilde oppgis, er ettertrykk fra „Fiskets Gang“ tillatt.

39. årg.

Bergen, Torsdag 22. oktober 1953

Nr. 42

Abonnement kr. 10.00 pr. år tegnes ved alle postanstalter og på Fiskeridirektørens kontor. Utlandet: Til Danmark, Sverige og Island kr. 10.00, ellers kr. 16.00 pr. år.

Annonsepris: Pristariff fåes ved henvendelse til Fiskeridirektørens kontor. „Fiskets Gang“'s telefoner 16 932, 14 850. Postgiro nr. 691 81. Telegramadresse: „Fiskenytt“.

Fiskerioversikt for uken som endte 17. oktober 1953

Fisket i uken som endte 17. okt. var endel hindret av ruskevær. Sildefisket langs kysten er fremdeles meget smått, men det synes nå å være litt lysere utsikter nordpå. Brislingfisket ga påny forholdsvis bra fangster i Hardanger samt ved Skagen. Fisket i Finnmark var delvis værhindret, men utsiktene især for bankfisket ansees nå som bra. Troms hadde et mindre kystfiske, likedan Vesterålen. Tilgangen på levende rusetorsk på strekningen Helgeland—Smøla er fortsatt god. Bankfisket fra Møre og Romsdal har vært hindret av agnmangel og dårlig vær, imidlertid gikk endel båter ut i midten av beretningsuken. Måløy og omegn har tildels bra pigghåfiske, som foregår ved Shetland. Rogaland har god økning i kystfisket i siste uke — de øvrige distrikter omtrent som vanlig. Makrellfisket langs kysten gir fortsatt endel mindre fangster. Makrellstørje og håbrann har det ikke vært tilgang på i uken. Hummerfisket har vært normalt for de distrikter som åpnet den 15. okt. — Vest-Agder og Sør-Rogaland. Også i siste uke ble det hjemført betydelige mengder Grønlandsfisk.

Sildefisket:

Det går fortsatt meget tregt med sildefisket langs hele kysten, men det fremholdes fra Harstad at utsiktene nå er bedre og at fisket ville gitt mere av seg i forløpne uke, hvis været hadde vært bra. Ukefangsten for Nord-Norge ble 12 275 hl mot 4440 hl uken før. Av fangsten ble 150 hl (krill) tatt på Repparfjord i Finnmark. I Troms ble det tatt 3240 hl, hvorav Me-fjord i Senja 1600 (blandingssvare i to fangster à 800), Torsken 140, Bjarkøy 475, Kvefjord 135, Kas-fjord 490, Ibestad 400 hl. I Nordland ble det tatt 8885 hl, hvorav på Gavlfjord, Vesterålen 85, Fiske-fjord i Tjeldsund 150 og på Helgeland 8650 hl. Fangsten på Helgeland står neppe i forhold til deltakelsen i fisket som teller 30—40 bruk.

Buholmsråsa—Stad hadde et mindre fiske i Trondheimsfjorden. Ukefangsten ble 1022 hl fetsild, hvorav saltet bare 71 hl samt 4205 hl småsild, hvorav 1727 hl til hermetikk.

Sør for Stad er det i øyeblikket svært smått med sildefisket. Det ble tatt bare 880 skjeeper småsild i siste uke.

Brislingfisket:

Det foregår fortsatt en idel notfiske på Vestlandet, hvor det i forløpne uke i Sogn ble tatt 1475 skj. ren brisling og 300 skj. blanding og i Hardanger tatt 16 610 skj. ren brisling. I Oslofjorden var notfisket smått grunnet dårlig vær og dårlige strømforhold. Det ble tatt 700 skj., hvorav 400 på Indre Oslofjord

og 300 ved Horten. Trålfisket ved Skagen er bra, men brislingen av høyst ujevn størrelse slik at enkelte trekk ikke kan brukes. Det ble i uken hjemført 7100 skj. fra Skagen. Det var opptil 50 pst. utkast i enkelte partier.

Det er hittil i år oppfisket 631 988 skj. notbrisling og 13 500 skj. trålbrisling — tilsammen 645 488 skj. Av notbrislingen er 9457 skj. levert til ansjos, dessuten all trålbrisling.

Fjordsild:

Det sies å være en god del sild av forskjellig størrelse til stede både i Oslofjorden og Skagerak. I uken meldte Skagerakfisk om samlede fjordsildfangster på 12 000 kg, Fjordfisk (Oslofjorden) om 13 000 kilo.

Fisket i Finnmark:

Ukefangsten i Finnmark utgjorde på grunn av uvær bare 1160 tonn mot 1318 tonn uken før. Av fangsten nevnes 339 tonn torsk, 387 tonn hyse, 356 tonn sei, 4 tonn brosme, 16,9 tonn kveite, 2,8 tonn flyndre, 9,4 tonn steinbit, 42,8 tonn uer og 1,9 tonn blåkveite. Det ble iset 102 tonn torsk, 229 tonn hyse, 129 tonn sei og all kveite, flyndre, steinbit, uer og blåkveite, hengt 112 tonn torsk, 4 tonn hyse, 143 tonn sei og all brosme, filetert 33 tonn torsk, 25 tonn hyse, 61 tonn sei, frosset (rund) 62 tonn torsk, 80 tonn hyse og 23 tonn sei, samt saltet 17 tonn torsk.

Seifisket foregikk i Midt- og Vestfinnmark med fangster opptil 30 tonn, men helst av småfallen sei. Fisket i bakken med liner begynner å dabbe av, men bankfisket er i tiltakende.

Troms:

Herfra meldes det om samlet ukefangst på 130 tonn fisk, hvorav 34 tonn sei, 19 tonn torsk, 1 tonn hyse, 51 tonn uer og 25 tonn steinbit.

Vesterålen:

Andenes melder at man hadde utror bare mandag og lørdag. Lørdag ble det på gammelt bruk tatt fangster på seigarn på 1000—2500 kg. Samtidig melder Bø i Vesterålen i uken å ha fått tilført 37 000 kg sei — det meste fra andre distrikter.

Levendefisk:

Strekningen Helgeland—Smøla gir nå bra rusefangster av levende torsk. I uken ble det tilført Trondheim 35 000 kg, Bergen 9000 kg. En brønnbåt leverte 18 000 i Oslo 15. okt. og en annen leverer 14 000 kg 19.—20. okt. I Levendefisklagetets distrikt er det fort-

satt tilgang på lev. småsei på Helgeland, hvorfra Trondheim mottok 20 000 kg. Bergen mottok fra Sogn og Fjordane 20 000 kg småsei og fra Hordaland 14 800 kg.

Bankfisket og kystfisket:

Agnmangel og til dels uvær har i noen tid hindret bankfisket fra *Møre og Romsdal*. I midten av uken fikk imidlertid en del båter fersk agn og gikk ut, og skal senere ha tatt bra kveitefangster på Aktivegga. I uken ble fylket tilført 219,9 tonn fisk og skaldyr, hvorav 2 tonn torsk, 18 tonn sei, 19 tonn lange, 20 tonn brosme, 17 tonn hyse, 2,5 tonn kveite, 8 tonn skate, 27 tonn pigghå.

Sogn og Fjordane

Måløy og omegn hadde ukefangst på 243,7 tonn, hvorav 225 tonn pigghå.

Hordaland:

Ukefangsten, som også omfatter tidligere omtalte 14 800 kg lev. småsei ble på 23 tonn. Av sløyd fisk nevnes 2 tonn brosme, 1,6 tonn hyse og 2,5 tonn hå.

Rogaland:

Det var ganske godt fiske med ukefangst på 60 tonn fisk, hvorav meget sei, lyr, hyse og brosme.

Skagerakkysten:

Det ble tatt 15 å 20 tonn fisk, mens *Oslofjorden* hadde 3000 kg.

Fjerne farvann:

I siste uke kom følgende fartøyer til Ålesund fra Vest-Grønland: «Ramoen» 150 tonn saltfisk og 2 tonn fersk kveite, «Havmann» 60 og 2 tonn, «Suløy» 65 og 3,5 tonn, «Rusken» 150 og 4 tonn, «Herøyholm» 170 og 4 tonn, «Sebaldi» 105 og 4 tonn, «Anna G.» 160 og 0,7 tonn, «Prethus I» 65 og 3 tonn, «Gunnar Langva» 140 og 2 tonn, «Johan E.» 100 og 1,5 tonn, «Dolsøy» 70 tonn saltfisk, «Langvin» 130 tonn.

Makrellfisket:

Ukefangsten av makrell dreier seg om 40 000 kg, som er blitt anvendt fersk innenlands.

Skaldyr:

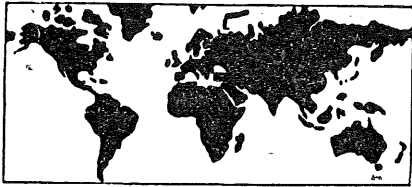
Hummenfisket i Vest-Agder og Sør-Rogaland, som begynte 15. oktober, har utviklet seg normalt. Foreløpig lagrer fiskerne hummeren selv, men Skagerak-

Fortsettes side 520.

Fetsild- og småsildfisket 1/1—15/10 1953.

	Finnmark—Buholmråsa ²⁾		Buholmråsa—Stad		Stad—Rogaland ¹⁾		Samlet fangst	
	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild	Fetsild	Småsild
	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl	hl
Fersk eksport	—	—	8 521	81	13 689	3 753	22 210	3 834
Saltet	4 767	163	9 240	412	2 463	2 178	16 470	2 753
Hermetikk	13	2 801	4 141	11 032	5 135	26 149	9 289	39 982
Fabriksild.....	266 434	405 410	197 253	235 350	83 602	428 031	547 289	1 068 791
Agn.....	4 691	2 634	60 183	5 431	6 092	7 125	70 966	15 190
Fersk innenlands	1 116	1	1 207	582	6 050	5 330	8 373	5 913
I alt	277 021	411 009	280 545	252 888	117 031	472 566	674 597	1 136 463

¹⁾ Dessuten 6 641 hl trålsild. ²⁾ Dessuten er oppfisket 187 191 hl lodde til fabrikkvare og 612 hl til agn.

Ut-
landet.

Svensk fiskerioversikt.

I sin fiskerioversikt skriver «Svenska Väst kustfiskaren» den 10. oktober at det ennå pågår sildefiske i Nordsjøen, men at fisket ofte er hindret av været. De beste fangstene tas nord og nordvest av Doggeren, men utbyttet kan også der variere betraktelig fra dag til annen. Leveringene i Hull fortsetter, likesom det enkelte dager er gode tilførsler av svensk sild i Vest-Tyskland. Ikke mindre enn 70 svenske fiskefartøyer har til 1. oktober solgt sine sildefangster der. En del av de mindre båtene har gått over til sildetråling i Skagerak og det har vært tatt ganske gode fangster på Halsebanken, «Hørnet» og Indre Skagerak. Silden har for det meste vært av 2. og 3. sortering og har vært vanskelig å avsette på hjemmemarkedet. Store mengder er derfor blitt levert til sildoljefabrikker, hvilket er beklagelig fordi silden på denne årstid er av fet og prima kvalitet.

Flere lag fra Bua og Träslövsläge har begynt å fiske sild med garn og en del har også gjort relativt bra fangster. En båt fra Träslöv leverte en dag ikke mindre enn 9500 kg pen sild. Fiskerne beretter at garnsilden er uvanlig stor i år (gjennomsnitt 16 kg pr. val eller 80 stykker), og at garnene som regel er alt for finmaskede til å være riktig fiskelige. Fangststedene er Groves Flak og Koppargrunds-rännan.

Brislingfisket begynte den 21. september og i første uke tok snurperne ganske bra fangster ved Ytterskären. Fisken var av prima kvalitet, men avsetningen mindre god. Hallandsfiskerne har også tatt en del brisling av fin kvalitet i trål syd og sydvest for Anholt.

I Nordsjøen foregår det som vanlig fisketråling med for tiden først og fremst gode fangster av hyse på Västbank og fiskeklassene deromkring. En del trålere fisker dessuten på Jyllands vestkyst. Fangstene derfra består av forskjellige fiskesorter fordi det tråles på varierende dybder. Det har også foregått et delvis lønnsomt trålfiske vest og sydvest av Måseskår.

Fisket med snurrevad på Jyllands vestkyst har hittil i år vært mindre bra på grunn av små forekomster av rødsplette. I Nordsjøen har imidlertid snurrevadfisket vært normalt i de siste 14 dager. Og her fåes det mest hyse.

Fisket etter reker har i det siste vært sporadisk og nevneverdige fangster har man bare kunnet notere i unntakelsestilfeller. Båter fra Bohuslen har fisket utfor norskekysten, men også der har utbyttet vært lite. Hummerfisket har i siste uke vært mislykket på grunn av været og har i det hele vært mindre givende. Dette gjelder især i den andre skjærgård.

Islands torskefiskerier.

Ifølge underretning fra Fiskifjelag Islands utgjør utbyttet av Islands torskefiske pr. 31. august i alt 219 796 tonn sløyd fisk med hode mot 232 442 tonn på samme tid i 1952. Fisken er anvendt således: Til frossen fiskefilet 68 760 tonn (i fjor 102 336), til tørrfisk 71 299 tonn (i fjor 14 037), til hermetikk 171 tonn (i fjor 244), til salting 77 105 tonn (i fjor 87 019), til fabrikker 2155 tonn (i fjor 6141), andre anvendelser 2155 tonn (i fjor 1483). I fjor ble det dessuten iset 21 182 tonn).

Ny tilleggsavtale om fiskeleveranser mellom Danmark og Sverige.

Av «Svenska Väst kustfiskaren» for 1. oktober fremgår det at det 1. oktober i København foregikk forhandlinger mellom en dansk og svensk delegasjon vedrørende handelen med fisk mellom begge landene i tiden frem til 1. februar 1954. Overenskomsten innebærer at det i tillegg til den opprinnelige gjensidige kontingent på 5 mill. danske kroner kommer en ny kontingent på 6,5 mill. kroner samtidig med at den svenske eksporten av fiskekonserves økes med 150 000 d. kroner.

Den nye fiskekontingenten på 6,5 mill. kr. fordeles etter samme prinsipper som tidligere med 12,5 pst. reservert for kommersiell eksport, mens 87,5 pst. beregnes for direkte leveringer. Denne kvote for leveringer er på sin side delt på forskjellige havner — hovedsakelig på Skagen og Hirtshals, som begge tilsammen har 90,8 pst. av den samlede direkteleveringskvote.

Ennvidere opplyses det at handelen med fisk mellom Sverige og Danmark i år har hatt et større omfang enn tidligere. Fra avtaleårets begynnelse den 1. oktober beregnes Sveriges eksport av kontingentert og ukontingentert fisk til

Fisk brakt i land i Møre og Romsdal fylke i tiden 1. januar — 10. oktober 1953.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse					Fiske-mel
		Iset	Saltet	Herm-etikk	Hengt	Fiske-mel	
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	
Torsk	1 885	1 713	126	5	41	—	
Sei	8 613	2 440	1 462	—	4 708	3	
Lyr	190	187	—	—	3	—	
Lange	3 069	743	2 269	—	57	—	
Blålange	300	10	264	—	26	—	
Brosme	1 953	167	1 605	—	181	—	
Hyse	988	987	—	1	—	—	
Kveite	804	804	—	—	—	—	
Rødspette	13	13	—	—	—	—	
Mareflyndre ...	4	4	—	—	—	—	
Uer	3	3	—	—	—	—	
Skate og rokke	155	155	—	—	—	—	
Annen fisk	198	188	6	—	4	—	
Håbrann	235	235	—	—	—	—	
Pigghå	514	514	—	—	—	—	
Makrellstørje ..	441	410	—	31	—	—	
Hummer	99	99	—	—	—	—	
Reker	73	72	—	1	—	—	
Krabbe	44	12	—	32	—	—	
I alt	19 581	8 756	5 732	70	5 020	3	
Herav til:							
Ålesund	9 293	4 915	4 378	—	—	—	
Kristiansund N.	776	623	111	—	39	3	
Smøla	1 372	147	30	—	1 195	—	
Bud—Hustad .	502	214	229	1	58	—	
Ona—Bjørnsund	610	579	21	1	9	—	
Bremsnes	2 711	302	54	1	2 354	—	
Haram	273	186	25	62	—	—	
Søre Sunnmøre	2 562	1 325	829	5	403	—	
Grip	422	27	—	—	395	—	
Kornstad	1 060	438	55	—	567	—	

Leverkvantum 10 537 hl.

Danmark å ha beløpt seg til 8 mill. d. kroner, mens Danmark i samme tidsrom har eksportert for 10,5 mill. kroner til Sverige. Dette overskudd regner en med blir utjevnet gjennom svenske direkte leveringer av sild i Danmark, som jo finner sted i størst omfatning høsten og vinteren. Selve prinsippet for den svensk-danske handelen med fisk er at import og eksport skal balansere.

Andelssildolfabrikken i Esbjerg skal fordoble sin kapasitet.

Esbjergs største sildolfabrikk — Andelssildolfabrikken — har på grunn av den travle sesong i år besluttet å utvide slik at det fra neste sesong kan drives med en kapasitet av 800 tonn sild pr. døgn eller dobbelt så meget som før. I inneværende sesong har fabrikk utbetalt 10 mill. kroner til fiskerne som er mer enn dobbelt så meget som i fjor. Utvidelsen kommer til å medføre at den flytende sildolfabrikk «Clupea» overflødiggjøres. (Vestjysk Fiskeritidende 10. okt.).

Ilandbrakt fisk i Troms i tiden 1. januar—17. oktober 1953.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse					
		Iset	Filet	Saltet	Hengt	Fiske-mel	Her-metik
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk ¹⁾	5 129	457	768	1 567	2 337	—	—
Sei	2 782	454	571	59	1 698	—	—
Brosme	780	3	32	31	714	—	—
Hyse	1 543	215	1 092	—	236	—	—
Kveite	236	223	13	—	—	—	—
Blåkveite ..	78	—	78	—	—	—	—
Flyndre	26	26	—	—	—	—	—
Uer	592	119	470	3	—	—	—
Steinbit ...	1 282	245	1 035	—	2	—	—
Makr.størje	117	117	—	—	—	—	—
Annen	32	12	12	1	7	—	—
Reker	²⁾ 306	184	—	—	—	—	122
I alt	12 903	2 055	4 071	1 661	4 994	—	122

¹⁾ Inkluderer ikke skrei.

²⁾ Omfatter bare Tromsø by.

Fisk brakt i land i Finnmark i tiden 1. januar til 17. oktober 1953.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Fersk og frosset	Filet	Saltet	Hengt	Fiske-mel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	56 240	3 766	1 665	15 769	35 040	—
Hyse	18 230	9 021	1 366	96	7 747	—
Sei	15 152	1 308	2 113	576	10 030	1 125
Brosme	723	13	—	8	702	—
Kveite	668	668	—	—	—	—
Blåkveite ...	417	417	—	—	—	—
Flyndre	292	292	—	—	—	—
Uer	1 710	1 597	113	—	—	—
Steinbit ...	2 563	2 560	2	—	1	—
I alt	95 995	19 642	5 259	16 449	53 520	1 125

Lever 75 836. Utvunnet damptran: 30 566 hl, rogn 2 550 hl, herav saltet 630, iset 1 920. ¹⁾Herav til rotskjær 1 745 tonn.

Ny dansk fiskeriminister.

Etter de danske valg den 22. september fikk landet ny regjering og fiskerinæringen dermed også ny minister. Den nye minister herr Chr. Christiansen er for så vidt gammel i traden, idet han innehadde fiskeriministervvervet i det under den forrige danske regjering opprettede første danske fiskeridepartement. Den avgåtte ministers navn er Knud Ree. (Fra Vestjysk Fiskeritidende 10. oktober).

Høyere svenske skrapfiskpriser.

Svenske fiskere har påpekt at de ofte oppnår nesten dobbelt så stor pris på den skrapfisk de leverer i Danmark som i Sverige, hvor prisen har vært 3 sv. kr. pr. kasse. Etter forhandlinger med fiskemelfabrikkene er det avsluttet en ny avtale som skal gjelde året ut. Ifølge denne forhøyes prisen fra kr. 3 til kr. 4 pr. kasse, både for skrapfisk og skrapsild. Ved levering direkte til fabrikk ved Västbacken kan 1 krone tillegges og ved levering på lossebyggen ved Malön 75 øre. Kassene skal inneholde minst 45 kilo.

Under forhandlingene påpekte fabrikkene, at deres utgangsstilling var så meget dårligere enn danskenes. De svenske fabrikkene kan nemlig ikke drive kontinuerlig virksomhet. Blant annet er det forbudt å ilandføre skrapfisk i sommerperioden. (Fra Svenska Västskustfiskaren 10. okt.).

Dawson-saken.

Forskjellige uklare punkter i forholdet mellom George Dawson og de islandske trålerredere skal nå være utjevnet, og «The Fishing News» forstår det derhen, at den islandske tråler «Ingolfur Arnarsson» kommer til å levere i Grimsby 14. oktober, hvis alt går som det skal.

Fartøyet forlot Reykjavik 30. september utstyrt for fangst av den type fisk som selges best i Storbritannia i motsetning til i Tyskland.

Det later også til at det, dersom det skulle oppstå knapphet på Grimsbymarkedet før 14. oktober vil bli anledning til å sette inn en annen islandsk tråler, som nå fisker for det tyske marked. Denne fangsttype, hvor seien dominerer, ville formodentlig oppnå avsetning, hvis markedet var meget fatigslig forsynt.

En av de ting som oppholdt leveransene var en meningsforskjell mellom Mr. Dawson og de islandske redere angående de garantier Dawson skulle stille. Rederne ønsket at han skulle påta seg å selge deres fisk i seks måneder, men Mr. Dawson syntes at denne forpliktelse var altfor vidtgående.

Fishing News har fått forståelse av at et kompromis er kommet i stand.

Mr. Dawsons fabrikkanlegg i Pyewipe har nå om lag full arbeidsstokk. 120 personer er blitt ansatt.

Grimsbyrederne gjør alt de makter for å blokkere mandagsmarkedet, som alltid er ukens fordelaktigste. I forrige uke var en av Grimsbys stortrålere ute av stand til å levere fordi hele arbeidsstokken var fullt beskjeftiget.

Brevere har vært utsendt fra firmaet til mange grossister landet rundt med tilbud på Dawsons islandsfisk. Bransjefolk i Grimsby spør seg selv hvordan egentlig disse utenbys firmaer vil få leveranser, da Dawson allerede har prioritert Grimsby-kjøpmenn.

En Grimsby-kjøpmann, herr Bill Amos uttalte følgende til Fishing News i dag: «Det bransjen vil vite er følgende: Hva skjer det med de kjøpmenn, som bryter banlysingen, forutsatt at noen gjør det, dersom innlandskunder skal komme i betraktning. La, oss på ny anta at en kjøpmann kjøper av Dawson, og dernest finner ikke å kunne få forsyninger av islandsfisk fordi fisk selges utenom byen. Hvordan vil det gå med ham?»

I sine sirkulærer fremhever Mr. Dawson, at han selv om det kommer i stand en ordning mellom trålerrederne og Island fortsatt vil ha prioritet på fisken til et hvilket som helst islandsk fartøy, som kommer for å levere.

Ilandbrakt fisk til Måløy og omegn i tiden 1. januar 10. oktober 1953.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse				
		Iset	Saltet	Hermetikk	Hengt	Fiskemel
	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	207	207	—	—	—	—
Sei	1 637	330	877	70	360	—
Lange	138	52	86	—	—	—
Brosme	226	139	87	—	—	—
Hyse	136	136	—	—	—	—
Kveite	25	25	—	—	—	—
Gullflyndre	3	3	—	—	—	—
Skate	9	9	—	—	—	—
Annen fisk	8	8	—	—	—	—
Størje	593	593	—	—	—	—
Håbrann	10	10	—	—	—	—
Pigghå	6 999	6 409	—	—	—	520
Hummer	14	14	—	—	—	—
Reker	14	14	—	—	—	—
Krabbe	50	30	—	20	—	—
I alt	10 069	8 049	1 050	90	360	520

Islands fiskeeksport januar/avg. 1953 og 1952.

I januar/avg. 1953 og 1952 er det blitt eksportert følgende mengder:

	Mengde i 1000 kilo		Verdi (f.o.b.) 1000 isl. kr.	
	Januar/avg.		Januar/avg.	
	1953	1952	1953	1952
Klippfisk	5 683	2 747	40 565	16 630
Saltfisk, vasket og presset	—	—	—	—
Saltfisk, uvirket	17 359	17 258	60 931	62 589
Saltete bukklapper	1 385	2 498	3 241	7 231
Ferskfisk, iset	—	21 377	1	27 458
—«— frosset	20 624	19 492	119 387	118 028
Frossen rogn	254	104	1 132	495
Tørrfisk	3 511	683	35 036	5 450
Hermetikk	104	140	902	962
Saltsild	4 059	548	16 141	1 936
Frossen sild	2 360	122	4 300	292
Damptran	8 533	6 133	32 787	20 600
Rødfiskolje	880	167	2 639	948
Sildolje	459	694	1 299	4 358
Sildemel	307	4 500	693	9 729
Rødfiskmel	994	2 008	2 100	3 956
Fiskemel	13 994	1 0199	30 202	20 765
Hvalkjøtt	999	892	3 448	3 458
Saltet rogn	1 601	1 323	5 768	4 547
Saltet rogn til agn	637	656	951	1 082

Abonner på „Fiskets Gang“!

Ilandbrakt fisk til Andenes i tiden 1. januar — 3. oktober 1953.

Fiskesort	Mengde	Anvendelse		
		Iset	Saltet	Hengt
	tonn	tonn	tonn	tonn
Torsk	520	119	222	179
Sei	1 452	52	48	1 352
Lange	77	51	9	17
Blålange				
Brosme	41	—	3	38
Hyse	6	6	—	—
Kveite	21	21	—	—
Svartkveite	14	14	—	—
Uer	320	316	4	—
Steinbit	1	1	—	—
Pigghå	—	—	—	—
Annen fisk	12	8	1	3
I alt	2 464	588	287	1 589

Lever hl, 3 003 tran 1 287 hl.

Rogn 196 hl, iset 149 hl, saltet 47.

BTF driver kampanje for økt salg av torsk på det britiske marked.

Lederne for British Trawler Federations stortrålergruppe besluttet på et møte i London i forrige uke å fortsette avertissementskampanjen nok et år. Det vil især bli lagt vekt på å fremme salget av torsk og torskefilet, og kampanjens kostende kommer til å dreie seg om £ 50 000, opplyser Fish Trades Gazette i sin utgave for 10. oktober.

Av andre saker som ble behandlet på trålerforbundets møte var spørsmålet om bevilgning av en andel i omkostningene forbundet med en hydrografisk undersøkelse, som skal tas på initiativ av White Fish Authority. Forbundet besluttet å yte et beløp, da det fant at undersøkelsene (i Grønlandske farvann) burde tas snarest.

Trålerrederforbundet besluttet også å støtte en driftsøkonomisk undersøkelse, som skal foretas av WFA. Man ville gi WFA adgang til gjennomgåelse av regnskapene for 300 stortrålere i en periode over 2 år.

Foran East-Angliafiskets begynnelse.

Fish Trades Gazette skriver i sin utgave for 10. oktober at skotske sildedrivere nå holder på å innfinne seg i Lowestoft og Yarmouth for å delta i det øst-engelske høstsildefiske. Noen få fangster på 60 til 90 crans er allerede blitt tatt og silden solgt til priser mellom 85 og 100 sh. pr. cran.

Salterne vil ventelig få en travel sesong med et saltprogram på 150 000 til 160 000 tnr. Det vesentlige herav skal leveres til Sovjetsamveldet.

Fersksildefiskeportørene har avtale om levering av 1000 tonn (6000 crans) iset sild til Tsjekkoslovakia, og dessuten ventes det at produsentene av «redharrings» vil avta betydelige sildekvanta. Hjemmemarkedet skuffer imidlertid fremdeles. For leveranse til hjemmebruk er det fastsatt en minimumspris på 85 sh. pr. cran, mens isetsildefiskeportørene skal betale 63 sh.

Over 1000 skotske sildearbeidere, da vesentlig kvinnelige, er samtidig underveis til Yarmouth og Lowestoft i særskilt oppsatte tog.

Det hollandske sildefiske.

I uken som endte 3. oktober ble det i hollandske havner ilandbrakt 51 162 tnr. fiskepakket saltsild, hvorav 17 670 tnr. trålsild. Siden fiskets begynnelse har det vært innbrakt 529 535 tnr. mot 475 661 tnr. i fjor samtidig. Silden fordeler seg med 357 549 tnr. på matjes, 95 049 tnr. på fullsild, 62 188 tnr. på utgytt sild og 14 749 tnr. på rundsaltet. I år har Holland eksportert 179 578 tnr. saltsild — i fjor samtidig 118 482 tnr.

Det meldes samtidig at fisket ikke anses som godt. Prisene har derfor strammet seg. Mandag 5. oktober da 12 fartøyer kom inn med 4930 tønner og tirsdag 6. oktober da 10 fartøyer hadde 4495 tnr. ble fullsild betalt med Fl. 34 til 36,70, steurharing (tomsild) med Fl. 23,40 til 33,80 og rundsaltet vare med Fl. 20 til 27,50 — priser som samtlige lå litt strammere an enn i uken før.

Det svenske sildefiske.

Det er utsendt en rapport om utbyttet av det svenske sildefiske i tiden 1. juli—19. september, som viser en totalfangst på 3 tonn garnsild, 15 360 tonn trålsild, som er ilandbrakt i fersk stand og dertil 4298 tonn sild saltet ombord i fiskefartøylene. De korresponderende tall i fjor var: 53 — 16 672 — 3370.- Av den ferskilandbrakte sild ble 7413 tonn saltet etter leveringingen (i fjor 10 866 tonn). Disse oppgaver omfatter ikke islandssild.

Problem med japanske sardiner i USA.

Fishing Gazette's septemberutgave er kilden til nedenstående:

Mangelen på identitetsnormer har alltid vist seg problematisk for sardinindustrien og for Food and Drug Administration. Mens Food and Drug alltid har håpet at industrien vil søke frem til normeringer for hele sardingruppen, synes næringens ønsker bare å gå i retning av en delvis standardisering.

Det nyeste oppdagede problem i denne henseende gjelder for japanske sardiner. Det store tomrom i sardinhandelen som oppstod på grunn av mislykte amerikanske vestkystfiskerier etter pilchard har bevirket at store partier japanske sardiner er blitt tilført landet. Problemet er imidlertid at mesteparten av disse er blitt håndlagte av Food and Drug — mesteparten i New York. Under det japanske sardinifiske, som egentlig er et pilchardfiske fåes det også rund sild. Alt i forhold til den omhyggelighet hvormed utsorteringen foregår før hermetiseringen finnes det, ved innførselen i USA under Food and Drugs inspeksjon av varen, en del rund sild iblandet sardinene.

Blant de prøver som tas opplyser Food and Drug at en eske vil vise totalinnhold av sardiner, en annen av rund sild og en tredje av en kombinasjon av begge deler. De skibede kvanta må merkes på ny før de blir salgbare på det amerikanske hjemmemarked. På grunn av fabrikasjonsnummerringen vil utskillelsen ikke bli særlig vanskelig, især når det gjelder de fabrikkene som har vært omsorgsfulle i utsorteringen av rund sild før pakningen. Det forkjærte med hensyn til salget på markedet er imidlertid at Food and Drug har et så stort parti sardiner håndlagt i New York, at markedet vil bli oversvømmet om de markedsføres samtidig.

**Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser.**

LOFOTFISKETS LØNNSOMHET 1953.

Ved sekretær Kåre Ruud.

Avsnitt I.

Innledning.

Den representative driftsundersøkelse for lofotfisket ble første gang foretatt i 1936 og er siden blitt gjentatt hvert år med unntagelse av årene 1940 og 1945. Til og med 1949 omfattet undersøkelsen bare bruksartene garn, line og juksa. Fra snurpenotbrukets innføring i 1950 omfatter undersøkelsen også denne bruksart.

Som i tidligere år vil bruksartene garn, line og juksa bli behandlet først (avsnitt III). Notbrukene behandles for seg i avsnitt IV.

I 1953 har en dessuten foretatt en spesiell undersøkelse omfattende 150 av de nøtter som ble anvendt under lofotfiskets siste sesong. Denne spesielle notundersøkelsen, som ganske kort vil bli gjennomgått i avsnitt V, tjener som støtte for den årlige undersøkelse av notdriften, og resultatene vil bli nyttig ved beregninger og anslag av visse størrelser vedrørende årets notdrift.

Før en går nærmere inn på den representative driftsundersøkelse i avsnittene III og IV skal en se litt på det totale antall deltagende farkoster og det totale antall bruk fordelt på bruksarter.

Avsnitt II.

Det totale antall bruk og det totale antall deltagende farkoster.

Lofotfisket består hvert år av et meget stort antall bruk (delvirksomheter, bedrifter). Ved hvert bruk, som er et samvirke mellom forskjellige økonomiske grupper som lottmannskap, farkosteiere og redskapseiere; kan delta en eller flere farkoster. Ved bruksartene garn og line er det vanligvis bare en farkost ved hvert bruk. Ved juksabruk forekommer det enda ganske ofte at det i tilknytning til større farkoster nyttes mindre fangstbåter (dorryer). Dorryene kan transporteres på dekket av den store farkosten, men på feltet settes de på vannet med en eller to mann i hver. Antallet av slike fangstbåter var i 1953 316 stk. Ved snurpenotbruk er det alltid to farkoster, en hovedfarkost og en hjelpefarkost.

Oppstillingen nedenfor viser anslagsvis det totale antall bruk i lofotfisket 1953 fordelt på bruksarter. Oppstillingen viser dessuten antall deltagende farkoster ved de ulike bruksarter.

En del farkoster har i løpet av hele lofotfiskesongen deltatt i to bruk. Dette gjelder farkoster som først har deltatt i garn-, line- eller juksabruk for senere å delta i notbruk enten som hovedfarkost eller som hjelpefarkost. Tallet på slike «kombinerte» farkoster var etter oppsynsbetjentenes

	Antall bruk	Antall farkoster		
		Hoved fark.	Hjelpe fark.	Fark. i alt
<i>Garnbruk.</i>				
«Rene» garnbruk m. motorfark.	597	597	—	597
«Kombinerte» garnbruk m. «	86	86	—	86
«Rene» garnbruk med robåter .	11	11	—	11
<i>Linebruk.</i>				
«Rene» linebruk m. motorfark.	358	358	—	358
«Kombinerte» linebr. m. «	75	75	—	75
«Rene» linebruk med robåter .	2	2	—	2
<i>Juksabruk.</i>				
«Rene» juksabruk m. motorfark.	2 176	2 176	316	2 492
«Kombinerte» juksabruk m. «	138	138	—	138
«Rene» juksabruk med robåter	72	72	—	72
<i>Snurpenotbruk</i>	823	823	823	1 646
<i>Synkenotbruk</i>	1	1	—	1
Bruk i alt	4 339	4 339	1 139	5 478
«Kombinerte» farkoster				299
Farkoster deltatt i lofotfisket				5 179
Farkoster reist heim før 21/3				52
Farkoster til stede ved opptellingen den 21/3 ..				5 127

oppgaver 299 stk. Ser en på lofotfisket som helhet har det derfor bare deltatt anslagsvis 5179 farkoster, dvs. 299 færre enn det tall en kommer til ved å summere 4. rubrikk over alle bruk.

Med «rene» garn-, line- og juksabruk tenker en på de bruk hvor farkosten ikke senere gikk over til notdrift. Derksom den gjorde det har en nyttig betegnelsen «kombinerte» bruk.

Avsnitt III.

Den representative driftsundersøkelse. Bruksartene garn, line og juksa.

Materialets innsamling og bearbeiding.

Denne del av undersøkelsen er basert på frivillig utfylling og innsending av spesielle regnskapsskjemaer.

Den virksomhet en har søkt å beskrive ved denne representative driftsundersøkelse er bare det «rene» garn-, line- og juksafiske samt snurpenotfisket, og det er i det følgende bare slik virksomhet en mener når en taler om garn-, line-, juksa- og notfiske.

En har ikke i år som i tidligere år gruppert materialet på undergrupper etter farkostens størrelse, en har bare gruppert etter redskapenes art. Materialet er nemlig så lite at en ytterligere oppdeling ville kunne svekke dets utsagnskraft vesentlig.

Videre har en i år kommet frem til driftskostnader i alt og nettodriftsinntekter ved å gjøre anslag over de kostnader som regnskapsskjemaene ikke gir opplysning om, f. eks. avskrivning- og assuransekostnader på farkosten. Dette, i forbindelse med de færre grupper, har medført en ikke ubetydelig omredigering av tabellverket.

Utvalgets representativitet.

Den representative driftsundersøkelse omfatter hvert år bare et lite antall (utvalg) av det totale antall garn-, line og juksabruk (massen).

	Garnbruk	Linebruk	Juksabruk
Antall bruk i alt (massen) ..	597	358	2176
Antall bruk i undersøkelses-			
materialet (utvalg)	23	27	69
Representasjonsprosent	2,9	7,5	3,2

Oppstillingen ovenfor viser hvor mange bruk som er med i undersøkelsen fordelt på bruksarter. Samholdt med de tilsvarende tall for det totale antall bruk i lofotfisket viser oppstillingen representasjonsprosenten for de enkelte grupper.

For alle tre grupper er representasjonsprosenten lav og det hadde vært nødvendig med et større utvalg dersom en skulle kunne bruke utvalgets gjennomsnittstall som godt tilnærmede anslag for de tilsvarende tall i hele massen. Selv etter gjentatte purringer har det dog dessverre ikke lyktes å få inn flere regnskapsskjemaer slik at utvalget kunne bli større.

En får imidlertid et mer direkte holdepunkt for utvalgets representativitet ved å sammenligne gjennomsnittlig fangstmengde i utvalget med gjennomsnittlig fangstmengde i hele massen. Sammenligningen viser:

	Garnbr.	Linebr.	Juksabr.
Fangstm. pr. bruk i massen kg	24 900	23 220	2950
Fangstm. pr. bruk i utvalget »	23 480	21 060	2710

Gjennomsnittlig fangstmengde i utvalget ligger etter tallene å dømme for alle tre bruksarter noe under gjennomsnittlig fangstmengde i hele massen.

Tallene for massen ovenfor er imidlertid for høye for alle tre bruksarter. Dette skyldes at en ikke har totalkvantumet ved lofotfisket fordelt på «rene» og «kombinerte» bruk og på robåtbruk. Ved beregning av gjennomsnittlig fangstmengde pr. bruk (pr. «rent» bruk) i massen er således også fangstkvantumet for de «kombinerte» bruk og robåtbrukene kommet med og trukket gjennomsnittstallet opp. Hadde en kunnet holde kvantumet for disse bruk utenfor, antar en at gjennomsnittstallet for massen ville stemt bedre overens med gjennomsnittstallet for utvalget. En tror derfor at utvalgets representativitet m. h. p. gjennomsnittlig fangstmengde er noenlunde bra.

Utvalgets representativitet m. h. p. andre størrelser kan en ikke finne direkte holdepunkter for da en ikke kjenner tallene for hele massen, men en tror ikke at den for noen størrelse er vesentlig svakere enn for gjennomsnittlig fangstmengde.

Ved lesingen av tabellene er det selvsagt viktig å ikke glemme at tallene bare er gjennomsnittstall som dekker over store individuelle avvik, og at de således ikke sier noe om resultatene ved det enkelte bruk. Driftsresultatene i 1953 var dessuten spesielt ujevne.

Tabell 1. *Garnbruk, linebruk og juksabruk.*

	Garnbruk	Linebruk	Juksabruk
Antall bruk i undersøkelsesmaterialet (utvalg)	23	27	69
Gjennomsnitt pr. bruk:			
A. <i>Farkoster og mannskap.</i>			
1. Farkostens lengde	41,7 fot	37,5	27,6
2. Motorens størrelse	27,7 HK	23,2	10,7
3. Antall lott-takere	6,5	4,5	2,8
4. Antall ikke-lott-takere	0,5	0,7	0,0
5. Antall mann i alt	7,0	5,2	2,8
B. <i>Sesongens varighet og antall sjøvær.</i>			
1. Sesongens varighet	9,2 uker	10,5	8,7
2. Sesongens varighet	64,0 dager	73,5	60,0
C. <i>Fangstresultater.</i>			
1. Fangstmengde (sløyd fisk) kg	23 480	21 060	2 710
2. Fangstmengde pr. mann .. »	3 375	4 060	955
3. Fangstmengde pr. ukeverk »	365	380	115

Kommentarer til tabell 1.

Farkoster og mannskap. (Avsn. A).

Tabell 1 gir opplysning om farkostenes lengde og motorens størrelse. Videre viser den mannskapets fordeling på lott-takere og ikke-lott-takere. Mannskap som får utbetalt hyre regnes som lott-takere dersom de foruten hyren har hel eller delvis lott. De oppførte tall på ikke-lott-takere omfatter egnere, garnbøtere og kokker uten lott.

Sesongens varighet og antall sjøvær. (Avsn. B).

Med sesongens varighet forstås en tiden fra lott-takerne går ombord før fisket til de går fra borde etter endt fiske eller eventuelt går over til annet fiske. Antall sjøvær viser hvor lang tid av sesongen som består av effektive fangst dager (utrorsdager). Differensen mellom sesongens varighet og antall sjøvær omfatter landliggedager, reisedager til og fra Lofoten samt eventuelle dager lottmannskapet deltok i forberedelser og avslutning av fisket i land.

Fangstresultater. (Avsn. C).

I fangstmessig henseende var fisket i 1953 et av de dårligste i lofotfiskets historie, iallfall dersom en holder

seg til den tiden som en har noenlunde sikre oppgaver for, tiden etter 1885. Det er først fra og med 1930 at en i fiskeristatistikken har oppgaver over det totale lofotkvantum målt i kg. Tar en alle bruksartene under ett er 1953 det år som har lavest totalkvantum i perioden 1930—1953 med 51 716 000 kg. 1936 ligger nærmest med 52 766 000 kg. Totalkvantumet har i siste 10-årsperiode gjennomsnittlig vært ca. 90 000 000 kg. Regner en ut fangstkvantum pr. fisker ligger imidlertid både 1935 og 1936 litt lavere enn 1953, 1935 lavest med 1915 kg pr. fisker. Fangstkvantumet pr. fisker i 1953 var 2230 kg.

For de «ordinære» bruksartene var nok den vesentlige årsak til det dårlige fisket de elendige værforholdene med

kulde, vind og storm som gjorde at det ble så mye landligge. Særlig hadde juksaflåten vanskelig for å komme ut. Garn- og linefiskerne kom seg noe lettere ut og flere av disse hadde gode fangster. Gjennomsnittlig fangstmengde var i utvalget 23 480 kg for garnbruk og 21 060 kg for linebruk. For juksabruk var tallet bare 2710 kg.

For å eliminere virkningen på gjennomsnittsfangsten av ulik mannskapsstyrke og deltakelsestid har en regnet ut gjennomsnittlig fangstmengde pr. ukeverk (et ukeverk er en manns deltakelse en uke. Gjennomsnittet var for garn-, line- og juksabruk henholdsvis 365, 380 og 115 kg.

Tabell 2. Garnbruk, linebruk og juksabruk.

	Garn- bruk	%	Line- bruk	%	Juksa- bruk	%
Gjennomsnitt pr. bruk:						
A. Diverse oppgjørdata.						
1. Bruttofangst (salg av råfisk med biprod.).....	19 300		17 410		2 235	
2. Fellesutgifter	2 455		4 935		555	
3. Delingsfangst (A1 ÷ A2).....	16 845		12 475		1 680	
Av delingsfangsten tilfaller:						
4. Farkosteierne (farkosten)	4 085		3 200		380	
5. Lottmannskapet (med redskap)	12 760		9 275		1 300	
6. Gjennomsnittlig bruttolott (A5 : ant. lott-tak.)	1 970		2 070		460	
7. Lottmannskapets lønnsinntekter	35		40		0	
B. Bruttodriftsinntekter, driftskostnader og nettodriftsinntekter m. m.						
1. Bruttodriftsinntekter (i alt — A1)	19 300	100	17 410	100	2 235	100
2. Felles-driftskostnader (A2):						
Brensel, smøreolje o.a. til maskinen	1 000	5,1	680	3,9	355	15,9
Hus, lys og oppvarming.....	150	0,7	290	1,7	35	1,6
Agn	0	0,0	2 885	16,6	15	0,7
Vedlikehold av redskap	1 225	6,3	680	3,9	145	6,5
Annet	80	0,4	400	2,3	5	0,2
3. Farkosteiernes sær-driftskostnader:						
Assuransé på farkost	415	2,5	275	1,6	150	6,7
Vedlikehold av farkost	1 400	7,2	950	5,4	450	20,0
Avskrivning på farkost	1 340	6,9	1 030	5,9	450	20,0
4. Lottmannskapets sær-driftskostnader:						
Avskrivning av redskap	3 525	18,3	920	5,3	75	3,4
5. Farkosteiernes nettodriftsinntekter (A4 ÷ B 3)	930	4,8	945	5,4	÷ 670	÷ 30,0
6. Lottmannskapets nettodriftsinntekter (A5 ÷ B4)	9 235	47,8	8 355	48,0	1 225	55,0
7. Lottmannskapets nettodriftsinntekter pr. lott-taker....	1 425		1 865		430	
8. Lottmannskapets nettodriftsinntekter pr. lott-taker pr. uke	155		175		55	

Kommentarer til tabell 2.

Diverse oppgjørdata. (Avsn. A).

Avsnitt A viser hvordan salgsinntekten (av råfisk med biproduktene lever, rogn og hoder), etter at fellesutgiftene er dekket, fordeler seg på parter til farkosteiere og lottmannskap.

Lott-takernes lønnsinntekter omfatter diverse ekstrahyrer til lott-takere. Disse føres som utgift for bruket og som inntekt for lott-takerne som persongruppe.

Bruttodriftsinntekter, driftskostnader og nettodriftsinntekter m. m. (Avsn. B).

Nettodriftsinntekter (B 5 og B 6) fremkommer som differensen mellom bruttodriftsinntekter og driftskostnader, d. v. s. som det vederlag som driften gir til brukets egne produksjonsfaktorer — farkosten(e), redskapene og arbeidet. Farkosteiernes nettodriftsinntekter er for garnbruk beregnet til kr. 930 og for linebruk til kr. 945. Dette skulle gi en noenlunde rimelig forrentning. For juksabruk er denne størrelse beregnet å være negativ med hele 670 kr. Ved vurdering av tallene vil en minne om de reservasjoner som tidligere er gjort angående utvalgenes representativitet. Dessuten må en være spesielt forsiktig når det gjelder nettostørrelser. Nettodriftsinntektene avhenger jo av usikre anslag over kostnadene. De tallmessige opplysninger og beregninger en har å støtte seg til ved kostnadsanslagene er usikre og skjønsmessige (eks.: årlige avskrivningsprosen-ter, verdigrunnlaget for avskrivningene, årlig vedlikehold, hvilke kostnadsarter som kan henføres til lofotfisket, hvor stor del av de årlige kostnader som kan henføres til dette spesielle fisket osv.). I punktet nedenfor, *nøyaktigheten av tallene*, har en gjort nærmere rede for hvorledes en er kommet frem til kostnadstallene. Om leseren ikke er enig i kostnadsanslagene, kan han jo se hva nettodriftsinntektene blir om andre og for ham rimeligere anslag over kostnadene settes inn.

Det alt vesentlige av driftskostnadene under B 3 og B 4 er å oppfatte som faste i forhold til det enkelte fiske. Dette er det selvfølgelig viktig å være klar over når en spør om lofotfisket «lønne seg». For farkosteierne f. eks. vil det jo «lønne seg» selv om driften bare gir delvis dekning av de faste driftskostnader.

Lottmannskapets nettodriftsinntekter, d. v. s. vederlaget til lottmannskapets produksjonsfaktorer i samvirket (redskapskapital og arbeid), utregnet pr. ukeverk for garn-, line- og juksabruk blir henholdsvis kr. 155, kr. 175 og kr. 55.

Nøyaktigheten av tallene.

Angående graden av nøyaktighet for tallene i tabell 2 bør en merke seg:

Opgavene over bruttofangsten og fordelingen av denne kan ansees sikre.

Meget sikre er også poster som er dekket som fellesutgifter da det blir holdt nøye regning med disse av hensyn til oppgjøret mellom redere og lottmannskap.

Opgavene over redskapsutgifter (i alt) er anslag gjort av fiskerne selv, men den skjønsmessige fordelingen på nyanskaffelser og vedlikehold er gjort under bearbeidingen. Nyanskaffelsesutgiftene på redskapene er ikke kommet med i tabellen da de ikke er driftsutgifter. Tallmessig er de for alle tre bruksarter lik avskrivning på redskap i linjen under. (Nærmere om dette nedenfor).

Postene assurance- og vedlikeholdsutgifter på farkosten er anslag gjort under bearbeidingen. Ved det temmelig grove anslag over vedlikeholdsutgiftene har en støttet seg til Fiskeritellingen 1948 som gir opplysninger om gjennomsnittlige årlige vedlikeholdsutgifter for motorfarkoster fordelt på størrelsesgrupper. En har regnet med en prisstigning fra 1948 på 40 pst. Av det anslåtte årlige vedlikeholdsbeløp 1953 er 40 pst. henført til lofotbrukene.

Sterkt preget av skjønn og av stor betydning for nettodriftsinntektene (nettodriftsoverskuddet) er fastsettelsen av avskrivningene. Årlig avskrivning på farkostene har en satt til 4 pst. av antatt gjenanskaffelsesverdi. Derav til

lofotfisket 40 pst. For redskapene er avskrivning satt lik utgifter til nyanskaffelser. Dette vil ofte gi betydelige feil ved det enkelte bruk, men ved beregning av gjennomsnitt i store utvalg vil feilene i høy grad motvirke hverandre slik at gjennomsnittet blir tilnærmet riktig. Utvalgene er imidlertid små og det er vel også mulig at det jevnt over anskaffes mer til lofotfisket enn det som slites ut og tapes.

Flere av utgiftspostene og avskrivningene er således usikre eller sterkt preget av skjønn, og dette må en selv-sagt ha i erindring ved lesing av tabellene.

Avsnitt IV.

**Den representative driftsundersøkelse. Bruks-
art snurpenot.**

Innsamling og bearbeiding av materialet.

Innsamlingen av materialet har i år vært foretatt på samme måte som tidligere år. Etter pålegg har de fiskere som har fått tillatelse til å delta i dette fiske sendt spesifiserte oppgaver over driften til Fiskeridirektoratet.

En har ikke funnet det hensiktsmessig å gruppere materialet.

Tabellredigeringen er helt i overensstemmelse med samme for de «ordinære» bruksarter.

Utvalgets representativitet.

Antall snurpenotbruk var i 1953 823 stk. En har fått inn regnskaper fra over 80 pst. av disse, men en har ikke funnet det overkommelig, og heller ikke nødvendig, å bearbeide alle. I utvalget er imidlertid kommet med 390 bruk eller 47 pst. av hele massen. Representasjonsprosenten er således stor liksom den var første året 1950 og de to senere årene 1951 og 1952. Gjennomsnittlig fangstmengde for

Tabell 3. *Snurpenotbruk.*

Antall bruk i undersøkelsesmaterialet (utvalg) ..	490
Gjennomsnitt pr. bruk:	
A. <i>Farkoster og mannskap.</i>	
1. Hovedfarkostens lengde	fot 57,4
2. Hjelpfarkostens lengde	» 46,8
3. Antall lott-takere	14,6
4. Antall ikke-lott-takere	0,016
5. Antall mann i alt	14,6
B. <i>Sesongens varighet og antall sjøvær.</i>	
1. Sesongens varighet	uker 5,2
2. Sesongens varighet	dager 36
3. Antall sjøvær (utrorsdager)	» 12,2
C. <i>Fangstresultater m.m.</i>	
1. Fangstmengde (sløyd fisk)	kg 26 790
2. Fangstmengde pr. mann	» 1 825
3. Fangstmengde pr. ukeverk	» 355
4. Antall snurpekast i alt	17,4
5. Derav antall bomkast	7,3
6. Fangstmengde pr. snurpekast i alt ...	kg 1 545

brukene i utvalget stemmer godt overens med gjennomsnittlig fangstmengde for hele massen, henholdsvis var disse gjennomsnittene 26 790 kg og 26 975 kg pr. bruk. Av forskjellige grunner — utvalgets og representasjonsprosentens størrelse og den høye representativitet m. h. p. gjennomsnittlig fangstmengde — er det rimelig å anta at representativiteten med hensyn på andre gjennomsnitt også er bra.

Kommentarer til tabell 3.

Farkoster og mannskap. (Avsn. A).

Gjennomsnittlig lengde av hovedfarkostene var 57,4 fot. Hjelpfarkostene var ca. 10 fot kortere.

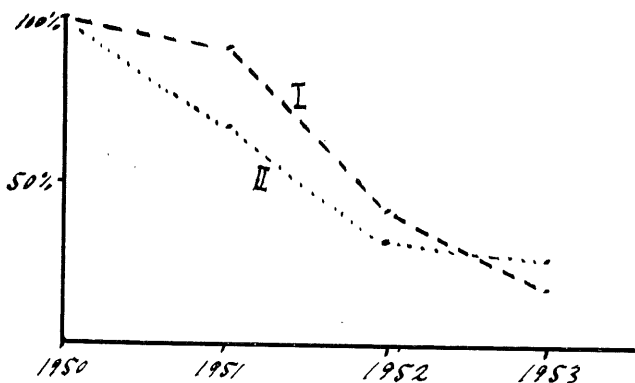
Gjennomsnittlig antall lott-takere var 14,6, derav var 9,1 ombord på hovedfarkosten og 5,5 ombord på hjelpfarkosten. Ikke-lott-takere er svært sjelden ved dette fisket, i alt var det bare 8 ikke-lott-takere ved de bruk undersøkelsen omfatter.

Sesongens varighet og antall sjøvær. (Avsn. B).

Antall sjøvær var bare 12,2 dager. I fjor var tallet 19,4 og i 1951 21,2. Storm og uvær hindret fiskerne fra å komme på feltet.

Fangstresultater. (Avsn. C).

Gjennomsnittlig fangstmengde i materialet var i 1953 26 790 kg. De tilsvarende tall for 1950, 1951 og 1952 var henholdsvis 141 900 kg, 129 800 kg og 58 600 kg. Få tall er så illustrerende for utviklingen av snurpenotfisket som disse.

----- = fangstmengde i prosent av fangstmengde 1950.
 = fangstmengde pr. fiskedagsverk i prosent av fangstmengde pr. fiskedagsverk 1950.

I diagrammet ovenfor viser kurve I fangstmengden for hvert av årene 1950—53 i prosent av fangstmengden 1950. Forklaringen på denne store tilbakegang i fangstresultater må søkes i et kompleks av forhold, uten at en tør si noe om hvor stor rolle hvert enkelt av dem har spilt. Redskaps-teknikken er blitt bedre med årene så nedgangen må skyldes naturforhold m. m. Været var spesielt dårlig i år, hvilket ga et lite antall sjøvær. Fisken sto ennvidere på stort dyp og kloss mot bunnen, så den var vanskelig å få i noten.

Utviklingen av fangstmengde pr. fiskedagsverk 1950—53 ser slik ut: 600 kg, 410 kg, 200 kg og 165 kg. (Et fiskedagsverk er en manns deltakelse en dag på feltet). Kurve II i diagrammet ovenfor viser fangstmengde pr. fiskedagsverk for hvert av årene 1950—53 i prosent av fangstmengde pr. fiskedagsverk i 1950. Samholder en kurve II med kurve I, viser det seg bl. a. at den prosentvise nedgang i fangst-

mengde pr. fiskedagsverk fra 1952 til 1953 ikke var så stor som den prosentvise nedgang i fangstmengde.

Fangstene var meget ujevne. Av de 822 bruk som deltok var det hele 210 stk. som hadde fangster under 10 000 kg og mange av disse fikk ikke fangst i det hele tatt. 12 stk. hadde fangster over 100 000 kg.

Tabell 4. Snurpenotbruk.

Gjennomsnitt pr. bruk:	Kr.	%
A. Diverse oppgjørdata.		
1. Bruttofangst (salg av råfisk m. biprod.)	22 620	
2. Fellesutgifter	2 960	
3. Delingsfangst (A1 ÷ A2)	19 660	
Av delingsfangsten tilfaller:		
4. Hovedfarkosteierne (hovedfarkosten)	2 800	
5. Hjelpfarkosteierne	1 820	
6. Noteierne	4 170	
7. Lottmannskapet	10 870	
8. Gjennomsnittlig bruttolott (A7:antall lott-takere)	740	
9. Lottmannskapets lønnsinntekter	240	
B. Bruttoødriftsinntekter, driftskostnader og nettodriftsinntekter m. m.		
1. Bruttodriftsinntekter (i alt — A1)	22 620	100
2. Felles-driftskostnader (fellesutgifter kr. 2 960):		
Diverse assuransepremier	145	0,6
Brensel, smøreolje o.a. til maskinen	2 000	8,8
Hus, lys og oppvarming	30	0,1
Annet	785	3,5
3. Hovedfarkosteiernes sær-driftskostnader (i alt kr. 3 450):		
Assurans på farkosten	500	2,2
Vedlikehold av farkosten	1 650	7,3
Avskrivning på farkosten	1 300	5,8
4. Hjelpfarkosteiernes sær-driftskostnader (i alt kr. 2 090):		
Assurans på farkosten	300	1,3
Vedlikehold av farkosten	940	4,2
Avskrivning på farkosten	850	3,3
5. Noteiernes sær-driftskostnader (i alt kr. 4 330):		
Vedlikehold av notredskapen	830	3,7
Avskrivning på notredskapen	3 500	15,5
6. Hovedfarkosteiernes nettodriftsinntekter (A4 ÷ B3)	÷ 650	÷ 2,9
7. Hjelpfarkosteiernes nettodriftsinntekter (A5 ÷ B4)	÷ 270	÷ 1,2
8. Noteiernes nettodriftsinnt. (A6 ÷ B5)	÷ 160	÷ 0,7
9. Lottmannskapets nettodriftsinnt. (A7)	10 870	48,0
10. Lottmannskapets nettodriftsinntekter pr. lott-taker	740	
11. Lottmannskapets nettodriftsinntekter pr. lott-taker pr. uke	145	

Kommentarer til tabell 4.

Diverse oppgjørdata. (Avsn. A).

Det dårlige resultat mengdemessig i 1953 ble delvis oppveid av bedre priser. Utviklingen av salgsinntekten

(salgsavgiften fratrukket) for perioden 1950—53 har vært slik: kr. 77 520, kr. 87 700, kr. 40 070 og kr. 22 200. Salgsinntekten pr. kg råfisk viser denne utvikling i samme periode: 54,6 øre, 67,6 øre, 68,4 øre og 84,5 øre. Salgsinntekten pr. kg råfisk avhenger selvsagt ikke bare av fiskeprisen, men også av prisen på biproduktene og av lever- og rognholdigheten i fisken.

Bruttodriftsinntekter, driftskostnader og nettodriftsinntekter. (Avsn. B).

Tabellen viser at en har fått negative nettodriftsinntekter for alle tre kapitalgrupper — hovedfarkosteiere, hjelpefarkosteiere og noteiere — med henholdsvis kr. ÷ 650, kr. ÷ 270 og kr. ÷ 160. Tilsvarende tall 1952 var, dersom en regner med samme driftskostnader i 1952 som i 1953: kr. 1835, kr. 1350 og kr. 3245.

Ved vurderingen av tallene vil en igjen minne om de usikre kostnadsanslagene.

Lottmannskapets nettodriftsinntekter er ved notbrukene i sin helhet et vederlag til lott-takernes arbeid i bruket. Utreignet per. ukeverk blir det kr. 145.

Nøyaktigheten av tallene.

Ved anslagene over årlig assurance, vedlikehold og avskrivning på farkostene har en gått frem på samme vis som for de «ordinære» bruksarter. En viser derfor til punktet *nøyaktigheten av tallene* i avsnitt III. Av de årlige kostnader har en anslått 20 pst. vedrørende notfisket i Lofoten.

Ved anslagene over vedlikehold og avskrivning på noten har en støttet seg til resultatene av den spesielle notundersøkelsen. En viser derfor til avsnitt V.

Avsnitt V.

Den spesielle notundersøkelsen.

Alminnelig orientering.

Som vist i avsnitt IV, har en i 1953 foretatt en beregning av driftskostnadene og nettodriftsinntektene ved notbrukene. Som grunnlag for denne beregningen har en bl. a. nyttet resultatene av en spesiell undersøkelse omfattende 150 av de nøter som ble anvendt ved årets lofotfiske. Spørsmålet om noten var tatt med på baksiden av spørreskjemaet for driftsundersøkelsen. Notundersøkelsen må imidlertid oppfattes som en selvstendig undersøkelse, og den skiller seg prinsipielt fra driftsundersøkelsen ved at det er noten (et objekt, aktivum) og ikke bruket (en virksomhet) som er statistisk enhet. Notundersøkelsens formål var imidlertid vesentlig det å tjene som grunnlag for visse beregninger vedrørende årets notdrift. Resultatene av undersøkelsen er gjengitt i tabell 5.

Kommentarer til tabell 5.

Av de ovennevnte 150 nøter var hele 139 anskaffet i 3-årsperioden 1950—52. Gjennomsnittsalderen var således lav og gjennomsnittlig opprinnelig anskaffelsespris ganske høy, nemlig kr. 32 100.

Det gjennomsnittlige antall eiere av hver not var 3,77. Av disse var 3,32 samtidig lott-takere. Differensen 0,45 utgjordes av noteiere som ikke var med ombord.

Tabell 5. *Den spesielle notundersøkelsen.*

Antall nøter (materiale)		150
Gjennomsnitt pr. not:		
<i>Diverse data.</i>		
1. Opprinnelig anskaffelsespris	kr.	32 100
2. Antall noteiere		3,77
3. Antall noteiere som også var lott-takere		3,32
4. Notens anvendelsestid ved lofotfisket 53	uker	5,45
5. Notens anvendelsestid i alt 1953	»	13,0
6. Anvendelsestid ved lofotfisket i prosent av notens anvendelsestid i alt 1953	pst.	42
7. Notens levetid	år	7
8. Gjennomsnittlig årlig utgift på noten (gj.snittlig pr. leveår over hele levetiden)	kr.	5 550
9. Utgift på noten 1953	»	5 550
10. Utgift på noten 1953 vedrørende lofotfisket (9.6) : 100	»	2.330
11. Utgift til vedlikehold av noten vedr. lofotfisket 1953	»	830
12. Utgift til nyansk. til noten vedr. lofotfisket 1953	»	1 500
13. Avskrivning på noten 1953 vedrørende lofotfisket	»	3.500

92 av nøtene ville i 1953 foruten til lofotfisket bli anvendt til annet fiske som f. eks. seisnurpenotfiske og snurpenotfiske etter størje. Svært mange av disse nøtene var opprinnelig seinøter, senere utstyrt med egen fiskepose for torsk eller størje. Noten (notredskapen) omfatter da også alt slikt spesialutstyr.

På grunnlag av fiskernes oppgaver over faktisk anvendelsestid i 1952 og antatt anvendelsestid i 1953 utenom lofotesongen, har en under bearbeidingen anslått anvendelsestid i alt i 1953 til ca. 13 uker. Derav anvendt ved lofotfisket 5,45 uker.

Oppgavene over notens levetid bygger helt på fiskernes egne anslag. Spørsmålet om antatt levetid for noten var meget vanskelig å svare på, hvilket spørsmålsstilleren var fullt klar over på forhånd. Vanskene gjelder ikke bare den rent tallmessige side, spørsmålet reiser også kompliserte teoretiske problemer som en imidlertid ikke kan gå nærmere inn på her.

Gjennomsnittlig årlig utgift på notredskapen er en grov anslagsstørrelse. Fiskernes eget anslag ligger til grunn. De enkelte anslag bærer sterkt preg av å være gjetninger, og er derfor svært varierende.

I mangel av andre holdepunkter har en under bearbeidingen satt utgift (i alt) på notredskapen 1953 (9) lik gjennomsnittlig årlig utgift på notredskapen (8).

Med utgangspunkt i utgift på notredskapen 1953 på kr. 5550 har en henført til lofotfisket en andel som er lik lofotesongens andel av den totale anvendelsestid 1953. Utgift vedrørende lofotfisket ble etter denne fremgangsmåte beregnet til kr. 2330. Helt skjønsmessig har en så fordelt disse kr. 2330 med kr. 830 på vedlikehold og kr. 1500 på nyanskaffelser.

Avskrivning på notredskapen 1953 vedrørende lofotfisket har en beregnet slik:

Forts. s. 520.

Litt om notflottører og oppdrift.

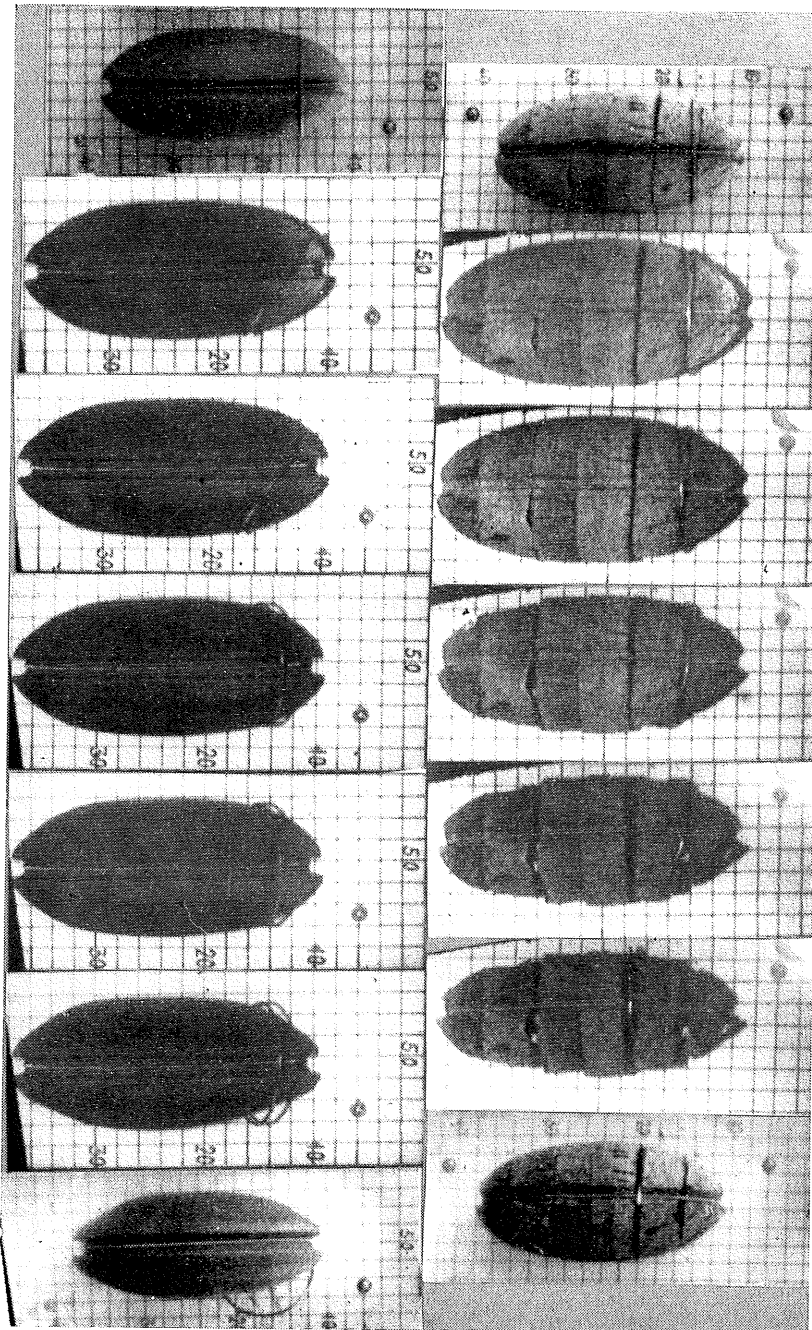
Av Gunnar Rollefsen

Skreien i Lofoten står i alminnelighet så dypt at en vanlig snurpenot ikke er dyp nok. Og hvis man skulle gjøre den tilstrekkelig dyp ville den bli uhandterlig.

Skulle man få tak i fisken måtte man få undertelna på nota godt under fisken, og man oppnådde dette ved å øke blymengden og redusere korkantallet slik at nota sank ned dypt nok, men ble holdt oppe ved en rekke store seilduksblåser forsynt med liner av tilstrekkelig lengde.

Under Lofotfisket i 1952 og 53 stod skreien ennå dypere enn i de foregående år, den vanlige dybde var 90—120 meter.

Blåseslagene måtte gjøres ennå lenger for at nota skulle nå ned der fisken stod, — men det viste seg da at man overskred den kritiske dybdegrense for vanlig notkork. På de større dyp ble korken så sammenpresset at den mistet oppdriften. Nota ble hengende i seilduksblåsene i store bukter mellom hvert blåseslag. Buktene tok bunn, og det var atskillig riving av nøter. — Når snurpingen så tok til viste det seg at korken hadde mistet bæreevnen, eller kom så sent etter at nota ble vrent, og fangsten gikk tapt.

Korken som vi bruker i notflottørene får vi fra kork-eiken som vokser i landene ved Middelhavet. Korken er den ytterste del av barken og består av døde luftfylte seller. Selleveggene er lufttette og vanntette, og korklaget beskytter treet mot sterke temperaturendringer og mot uttørking. På grunn av at de små korksellene er luftfylte og vanntette blir korken lett i vekt. Den er elastisk og er lett å forarbeide, motstandsdyktig mot støt og kjemiske påvirkninger. — Og det er alle disse egenskaper som gjør korken så velegnet som flottør.

Så lenge en korkflottør bare brukes som overvannsflyt tar det lang tid før den blir vasstrukken og mister flyteevnen. — Brukes derimot korkflottøren på redskaper som står nedsenket vil den miste flyteevnen på kortere tid. — Det viste seg under Lofotfisket at notkorken meget snart ble tung og «sprengt», og fiskerne var klar over at den vanlige notkork helt eller delvis måtte erstattes med andre flottørtyper som bevarte oppdriften på det store dyp det her var tale om.

Det var flere tenkelige løsninger. Man kunne bruke glasskuler, eller flottører av aluminium eller jern. Det kunne reises innvendinger såvel mot glass- som mot metallflottører, selv om de i det alt vesentlige var hensiktsmessige, — men det var et spørsmål om ikke noen av de nye plastikkmaterialer kunne brukes. I løpet av de to siste år har en rekke interesserte forsøkt å finne frem til en god flottørtype. Og der foreligger i dag en rekke løsninger.

Noen har laget hule plastikkflottører etter samme prinsipp som glass- og metallflottørene. — Andre har valgt å bruke plastikkstoffer som kan gjøres småblæret.

Havforskningsinstituttet har utført en rekke forsøk med forskjellige typer av materialer og ferdige flottører.

Det viste seg at man stod overfor betydelige vansker, men enkelte forslag lovet også godt. — De forsøk som er utført har kun gått ut på å undersøke om de innsendte flottører mistet bæreevnen på dyp ned til 125 meter ved at de enten ble presset sammen eller ble fylt av vann.

Instituttet har ikke undersøkt hvordan flottørene eller flottørmaterialet forholder seg med hensyn til barkingsprosessen eller om de egner seg i praksis.

Da det kunne være av betydelig interesse å se hvordan forskjellige flottører oppførte seg når de ble utsatt for stigende vanntrykk ble der tatt fotografier av dem på forskjellige dyp:

En vanlig notkork og en flottør laget av plastikkmateriale, ble festet til en ruteinndelt plate 2×2 cm. Ruteinndelingen og en metallring ble lagt oppå hver flottør for å få et mål på sammenpressingen.

Platen ble anbrakt foran et undervannskamera og der ble tatt fotografier av flottørene før de ble senket ned og deretter også på følgende dyp 10—25—50—75 og 100 meter. Til slutt ble der tatt et fotografi etter at det var halt opp.

Fotografiene viser at flottørene er påvirket av trykket, men i høyst forskjellig grad.

I den vanlige notkork blir korkskiven presset sammen slik at der oppstår åpninger mellom hver skive.

Plastikkflottøren undergår bare små formforandringer.

Bildet av flottørene etter neddykkingen viser at de stort sett får tilbake sin form når de kommer opp igjen.

Rapport om forsøksdriften

med småtrålerne m/s „Peder Rønnestad“ og m/s „Thor Iversen“

fra april 1952 til april 1953.

Forts. fra forr. nr.

16) Nordkappbanken.

Nord av Helnes fyr ca. 60 n. m. i dybdene 200—250 m er det fin trålbunn over større områder. Trålfisket på Nordkappbanken kan ikke betegnes som sesongfiske innen en bestemt tid. Fisket er vanligvis av kort varighet og varierer fra år til annet. I den forbindelse kan nevnes at en i inneværende år, den 15. mai, på et to timers tråltrekk fikk ca. 3 tonn sløyet fisk, mens en i 1952 ikke fant drivverdige forekomster der rundt 16. juni. Bunnforholdene på Nordkappbanken er ikke så gode som øst i Barentshavet, men kan likevel karakteriseres som godt egnet for småtråling. Forsøk med forskjellige sorter tråler har vist at Finnmarks-trålen har gitt et godt resultat. For øvrig er forholdene idelle. Det kan tråles i alle retninger dersom været tillater det. En fordel er det å bruke retningsbøye.

17) Thor Iversen Bank.

I NO-lig retning av Nordkapp ca. 185 n. m. finner en Thor Iversen Bank. Spredte forsøk med småtrål er her

utført i området rundt $73^{\circ} 15' \text{ N.br. } 33^{\circ} 45' \text{ O.lg.}$ i tiden 25. juni—26. juni. Bortsett fra et tråltrekk på ca. 1.500 kg blanding torsk, uer, ga forsøket ikke nevneverdig fangst. Så vidt en kunne forstå, var det lite fisk til stede på feltet. Etter forsøket å dømmeså det ut for at bunnforholdene var fine.

18), 19) Sentralbanken.

På Sentralbanken har det kun vært foretatt tre tråltrekk med småtrål, nemlig 2 trekk 24. juni i posisjon $74^{\circ} 35' \text{ N.br. } 32^{\circ} 00' \text{ O.lg.}$ og et trekk 24. august i posisjon $74^{\circ} 20' \text{ N.br. } 40^{\circ} 00' \text{ O.lg.}$ Trekkene ga i det hele tatt ingen fangst. Fra trålerhold er en imidlertid kjent med at det år om annet kan forefinnes betydelige forekomster av torsk i området rundt $75^{\circ} 20' \text{ N.br. } 35^{\circ} 00' \text{ O.lg.}$ Så vidt en vet, er det fine bunnforhold over hele banken.

20) Barentsbanen.

Fra $76^{\circ} 40' \text{ N.br. } 33^{\circ} 00' \text{ O.lg.}$ og nordover finnes en av Barentshavets største banker. Den 25. august 1947 fant

Statens forsøkstråler m/s «Uran» store forekomster av lofottorsk i SV-kanten av banken på 67° 45' N.br. 33° 00' O.lg. 45 min. tråltrekk ga opptil 4.000 kg sløyet fisk. Hvorvidt dette var fisk av samme trekket som m/s «Uran» kom over i månedsskiftet juni—juli samme år ved Novaja Semlja, kan en ikke med sikkerhet si, men det er grunn til å anta at så er tilfelle. Torsken har da i tilfelle tilbakelagt en distanse på ca. 340 n. m. på en måneds tid.

Fra 25. august til 3. september ble det gjort utallige forsøk i dybdene 180—250 m langs SV-kanten av banken nordover til 77° 00' N.br. 30° 00' O.lg. Overalt var det fin bunn. Det ble stadig benyttet retningsbøye. Dette viste seg å være riktig, idet strømmen som til dels var stri, også skiftet retning. Erfaringer fra senere forsøk på samme felt viser at drivisen enkelte år ligger over banken og således hindrer fisket. I den forbindelse kan nevnes at den 22. juli 1949 lå drivisen over hele banken helt ned til 76° 00' N.br. 35° 00' O.lg.

21), 22) *Hopen Banken.*

Langs SO-kanten av Spitsbergen Banken fra 74° 35' N.br. 24° 00' O.lg. er det i NO-lig retning foretatt småtrålforsøk til ost av Hopen. Bunnforholdene er stort sett fine, og en kan uten vanskelighet tråle overalt unntatt i området rundt posisjon 76° 15' N.br. 27° 15' O.lg. Der er det hard, senet bunn hvor det ikke lar seg gjøre å tråle.

Som for øvrig i Barentshavet er fiskeforekomstene på Hopenfeltet preget av ujevne forhold fra år til annet. Temperatur, åte og isforhold er naturlig bestemmende for torskens vandringer. Enkelte år kan det således være gode forekomster, mens det andre år igjen ikke er fisk å få i det hele tatt. Med hensyn til tidspunktet for fiske på Hopenfeltet antas juli—august å være den beste tiden.

23), 24, 25) *Bjørnøyfeltet.*

Bjørnøyfeltet inndeles vanligvis i følgende felter: Vesterbakken, SO-Bakken, Leirdjupet, Fingerbanken og Gardarbanken. De to førstnevnte er betegnende. Leirdjupet ligger ost av øya i posisjon 74° 20' N.br. 20° 50' O.lg., Fingerbanken 74° 15' N.br. 21° 30' O.lg., Gardarbanken 74° 15' N.br. 22° 30' O.lg.

Som kjent er Bjørnøyfeltet regnet for å være et godt trålfelt hvor stortrålerne arbeider størstedelen av året. De forsøk som er utført med småtrål på Bjørnøyfeltet, har vist at det vanskelig lar seg gjøre å tråle med mindre trål overalt på feltet. Således kan nevnes Vesterbakken hvor det praktisk talt ikke lot seg gjøre å få trålen til å gå. Særlig ille var det når en kom ned på 2—300 m dyp. Der var det stor sten og for øvrig hard bunn. Kom en grunnere, f. eks. på 120 m, var forholdene bedre, men heller ikke her kan det sies å være egnede forhold for småtrål. Da er forholdene bedre i Leirdjupet, Fingerbanken og Gardarbanken. Der har det vist seg at småtrålen kan brukes.

Hva angår forekomstene, er de forskjellige på de forskjellige plasser alt etter som fisken trekker. Vanligvis regner en med at torsken støter opp til banken i S og SV av øya i mai og trekker senere østover til Leirdjupet og Gardarbanken m. v.

26) *Hornsund Banken.*

SV av Vest-Spitsbergen har det vært gjort et tråltrekk på 200 m dyp. Fangsten ble noen få torsker. På grunn av drivis ble det ikke foretatt flere forsøk på feltet. Hvor

vidt bankene ved Spitsbergen egner seg for drift med småtrål, har en således ikke erfaring for, men ifølge uttalelser fra trålerhold, er det grunn til å anta at det også der kan finnes felter hvor det lar seg gjøre å bruke småtrål.

Prisbelønning

av

C. Sundts legat til fremme av industri og teknisk vitenskap.

I henhold til legatets fundats har legatstyret vedtatt å stille opp følgende prisoppgave:

Muligheter for å utvinne og nyttiggjøre fosfatider fra marine råstoffer.

Under forutsetning av at bedømmelseskomiteen finner noen av de innkomne besvarelser verdig til belønning, utdeles **en premie på kr. 7.000,—**. Styret har full disposisjonsrett over et prisbelønnet arbeid og kan eventuelt publisere det.

Konkurrerende arbeider må være innsendt i to eksemplarer til Legatstyret, adr.: **Bergen tekniske skole, innen 1. mars 1955.**

Arbeidene skal være forsynt med motto og være ledsaget av en forseglet konvolutt betegnet med samme motto, inneholdende forfatterens navn og adresse.

Bergen, 10. oktober 1953.

JAC. B. EIDE.

Legatstyrets formann.

Plastflottører.

Vårt firma produserer nå plastflottører av harde, blærete plastikkmaterialer.

Nærmere opplysninger ved

BRØDRENE SUNDE, Spjelkavik.

Telefon 61 - 159.

Telegr.adr. Notman.

Fiskeredskaper og Notforretning.

Norges utførsel av sjøprodukter fra 1. januar til 26. september 1953 og i uken som endte 26. september.

518

Nr. 42, 22. oktober 1953.

TOLLSTEDER	Fersk sild i alt	Fersk storsild	Fersk vårsild	Fersk forfangst-sild	Fersk feit- og nord-sjø-sild	Fersk brisling og små-sild	Frossen sild i alt	Frossen storsild	Frossen vårsild	Frossen forfangst-sild	Frossen feit- og nord-sjø-sild	Frossen brisling og småsild	Fersk fisk i alt	Fersk torsk	Fersk sei	Fersk hyse	Fersk kveite	Fersk flyndre	Fersk makrell	Fersk laks
	Stat.nr. 031 01 01-05	Stat.nr. 031 01.01	Stat.nr. 031 01.02	Stat.nr. 031 01.03	Stat.nr. 031 01.04	Stat.nr. 031 01.05	Stat.nr. 031 01.06-11	Stat.nr. 031 01.06	Stat.nr. 031 01.07	Stat.nr. 031 01.08	Stat.nr. 031 01.09	Stat.nr. 031 01.11	Stat.nr. 031 01.12-41	Stat.nr. 031 01.12	Stat.nr. 031 01.13	Stat.nr. 031 01.14	Stat.nr. 031 01.22	Stat.nr. 031 01.25	Stat.nr. 031 01.28	Stat.nr. 031 01.33
Fredrikstad	57	32	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	2	18	2	7	1	—	33
Kristiansand S ..	19	—	—	—	—	19	22	12	—	—	—	10	283	—	4	—	—	—	192	7
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger	28	—	—	—	—	28	2 059	1 147	912	—	—	—	394	—	—	17	—	6	18	13
Kopervik	—	—	—	—	—	—	364	183	181	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Haugesund	8 407	—	8 386	21	—	—	1 412	639	773	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	6 426	5 431	257	456	—	282	5 241	3 290	1 876	75	—	—	133	1 307	529	241	85	114	90	—
Florø	8 654	5 329	3 325	—	—	—	345	226	119	—	—	—	73	—	—	—	—	—	—	81
Måløy	10 592	7 349	3 225	18	—	—	2 853	2 064	515	274	—	—	1 816	23	2	62	17	8	—	7
Ålesund	2 820	1 621	1 169	30	—	—	4 912	3 461	864	587	—	—	2 317	379	48	483	370	22	—	8
Molde	45	27	—	—	—	18	863	559	131	173	—	—	141	3	—	—	—	—	—	—
Kristiansund N ..	—	—	—	—	—	—	2 171	1 622	271	278	—	—	170	12	—	17	43	6	—	1
Trondheim	57	39	—	—	—	18	1 467	1 206	165	47	—	—	736	121	17	106	251	125	—	92
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	9	1	—
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	296	113	—	58	30	63	—	—
Tromsø	44	—	29	—	—	15	216	78	106	—	12	20	468	140	—	60	185	29	—	5
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	104	6	—	41	23	23	—	1
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	5	—	3	—	11	—	—
Andre	63	17	11	—	—	35	9	4	—	—	—	5	358	27	—	2	116	36	41	2
I alt	37 219	19 852	16 427	525	—	415	21 934	14 491	5 913	1 434	12	84	14 570	2 138	618	1 101	1 136	446	341	250
I uken*) ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	298	3	41	31	56	28	—	—

*) På grunn av korreksjoner og avrunding av tallene til nærmeste hele tonn vil summen av uketallene ikke alltid stemme med tallene for si alt. Dessuten vil oppgavene fra noen av de nordligste

poststeder på grunn av den sene postgang ikke være kommet inn ved ukeoppgjørets slutt. Utførselen blir i slike tilfelle ikke tatt med i uken, men kommer bare med i tallene hittil i år.

TOLLSTEDER	Fersk ål	Fersk skate og rokke	Fersk pigghå	Fersk håbrann	Fersk makrell-størje	Fersk rogn	Annen fersk fisk	Fersk filet i alt	Frossen filet i alt	Frossen torske-filet	Frossen seifilet	Frossen hysefilet	Annen frossen filet	Rund-frossen fisk i alt	Rund-frossen makrell	Rund-frossen laks	Rund-frossen makrell-størje	Annen rund-frossen fisk	Tørrfisk i alt	Klipp-fisk i alt
	Stat.nr. 031 01.35	Stat.nr. 031 01.36	Stat.nr. 031 01.37	Stat.nr. 031 01.38	Stat.nr. 031 01.39	Stat.nr. 031 01.41	031 01.15-21 .23.26-27 29-32.34.40.	Stat.nr. 031 01 42-56	Stat.nr. 031 01.88-99	Stat.nr. 031 01.88	Stat.nr. 031 01.89	Stat.nr. 031 01.91	Stat.nr. 031 01.92-99	Stat.nr. 031 01.57-87	Stat.nr. 031 01.74	Stat.nr. 031 01.78	Stat.nr. 031 01.85	031 01.57-73 .75-77.79-84 .86-87	Stat.nr. 031 02.11-18	Stat.nr. 031 02.21-25
Fredrikstad ..	142	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oslo	—	—	—	—	3	1	—	3	—	59	—	36	—	5	18	56	36	—	20	—
Kristiansand S	8	4	—	—	—	—	—	68	—	—	—	—	—	—	716	684	—	32	—	44
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Stavanger ..	31	16	13	—	215	—	—	65	—	—	—	—	—	—	1 094	1 047	1	18	28	1
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	141	129	—	6	6	—
Haugesund ..	—	3	27	—	—	—	—	3	2	—	—	—	—	—	740	609	1	127	3	—
Bergen	70	11	1 196	83	3 121	73	127	28	161	—	12	17	132	1 114	144	117	668	185	7 708	1 453
Florø	—	—	73	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	21	19	—
Måløy	—	16	1 671	—	—	—	—	8	84	—	—	—	—	—	—	—	—	25	307	—
Ålesund	1	82	72	95	—	33	724	—	7	—	—	—	—	84	891	—	—	307	559	106
Molde	—	—	43	—	90	—	—	5	—	—	—	—	—	7	851	—	25	395	431	918
Kristiansund N	—	23	61	—	—	4	—	3	—	1 445	183	52	604	606	352	1	12	276	63	795
Trondheim ..	—	2	—	—	16	2	—	4	32	1 306	578	4	265	459	540	—	362	76	102	186
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	20	—	3	189	—	—	172	17	—
Svolvær	—	1	—	—	—	30	—	1	—	299	239	14	—	46	186	—	—	139	47	2 588
Tromsø	—	4	—	—	—	31	14	5	309	41	4	181	83	160	—	100	26	34	908	—
Hammerfest ..	—	—	—	—	10	—	—	1	351	137	50	118	46	68	—	49	—	19	229	—
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	177	10	—	—	61	106	—	—	—	—	—	—
Andre	100	3	—	—	15	—	16	18	88	53	—	—	—	35	878	688	86	101	3	365
I alt ..	352	165	3 156	178	3 460	186	1 043	90	4 309	1 277	156	1 251	1 625	8 036	3 302	814	2 352	1 568	13 697	20 818
I uken*) ..	—	11	85	—	40	—	3	—	140	6	—	117	17	169	—	35	130	4	700	127

TOLLSTEDER	Saltet sild i alt	Saltet vårsild	Saltet storsild	Saltet feit- og småsild	Saltet skjæresild	Saltet nord-sjøsild	Saltet islands-sild	Saltet brisling	Krydder saltet sild	Krydder saltet brisling	Saltet fisk ialt	Saltet rogn i alt	Røykt sild og fisk i alt	Hummer	Reker	Andre skalldyr	Hermetikk i alt	Sildmjøl	Fiskemjøl	Tangmjøl
	Stat.nr. 031 02.31-37	Stat.nr. 031 02.31	Stat.nr. 031 02.32	Stat.nr. 031 02.33	Stat.nr. 031 02.34	Stat.nr. 031 02.35	Stat.nr. 031 02.36	Stat.nr. 031 02.37	Stat.nr. 031 02.41	Stat.nr. 031 02.42	Stat.nr. 031 02.51-69	Stat.nr. 291 09.31-32	Stat.nr. 031 02.71-79	Stat.nr. 031 03.11	Stat.nr. 031 03.14	Stat.nr. 031 03.12.13 03.15.16	Stat.nr. 032 01.11-70	Stat.nr. 081 04.11	Stat.nr. 081 04.12	Stat.nr. 081 09.17
Fredrikstad	—	—	—	—	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—	6	—	160	—	—	—
Oslo	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18	20	18	3	259	—	—	—
Kristiansand S	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	19	—	—	66	287	—	28	223	533	—
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49	—	11	5 419	—	—
Stavanger	308	—	190	8	—	10	100	—	144	4	14	92	203	161	302	—	9 249	5 256	16	20
Kopervik	4 621	2 299	1 873	38	—	16	395	—	1 110	—	—	—	8	—	45	—	—	477	—	—
Haugesund	1 0544	4 411	4 906	65	15	33	1 114	—	1 499	—	22	26	78	—	1	—	—	397	22 579	—
Bergen	20 978	125	17 610	231	152	5	2 855	—	2 375	—	43	1 220	383	73	44	11	5 072	1 0142	32	51
Florø	3 757	—	3 757	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132	2 738	—
Måløy	1 323	—	1 323	—	—	—	—	—	267	—	—	—	—	—	—	—	—	18	—	—
Ålesund	8 766	6	7 526	—	—	3	—	1231	—	224	—	289	1 028	1 386	—	—	247	6 576	253	—
Molde	2 689	—	2 627	—	—	—	—	62	—	58	—	38	—	—	—	1	280	17 449	989	66
Kristiansund N	954	—	817	—	25	—	—	112	—	—	—	1	274	27	—	37	11	480	1 723	751
Trondheim	491	—	248	243	—	—	—	—	—	—	—	5	37	—	—	155	56	1 107	6 517	—
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	876	231
Svolvær	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	1 619	—	—	—	—	—	—	600	2 241
Tromsø	33	—	5	1	—	—	—	27	—	—	—	73	—	—	—	23	115	600	2 241	—
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	2 130	444
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	2 053	1 385
Andre	3 036	1 316	1 222	60	—	1	437	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 174	—
I alt	57 500	8 157	42 104	646	195	65	6 333	—	6 011	4	460	4 369	2 103	330	1 325	92	17 729	86 817	9 594	1 406
uken*)	1 024	—	45	73	—	10	896	—	467	—	35	98	74	5	21	19	520	1 945	946	15

TOLLSTEDER	Andre forstoffer	Sperm- og botleneseolje, rå	Rå selolje	Høyvit-hold. sjødyrolje	Håkjerr. tran, a. haitra, haiolje	Dampmedisin-tran	Veterinærtran	Blank tran	Brun-blank tran	Brun tran	Blandings-tran	Avfalls-tran og olje	Pol., raff. sjødyrolje, matbruk	Annen pol. og raff. sjødyrolje	Herdet spisefett av sjødyrolje	Herdet tekn. fett av sjødyrolje	Olein, fettsyre av sjødyrolje	Sel-, kobbeg- og klappm-skinn	Annet
	081 04. 22.23, 081 09.15	Stat.nr. 411 01.12	Stat.nr. 411 01.14	Stat.nr. 411 01.17	Stat.nr. 411 01.21-23	Stat.nr. 411 01.32.33	Stat.nr. 411 01.40	Stat.nr. 411 01.51	Stat.nr. 411 01.52	Stat.nr. 411 01.53	Stat.nr. 411 01.61	Stat.nr. 411 01.62	Stat.nr. 411 01.71, 413 01.11	Stat.nr. 411 01.72 413 01.12	Stat.nr. 413 02.30	Stat.nr. 413 02.40	Stat.nr. 413 03.13.21	Stat.nr. 212 01.42.43	Stat.nr. 011 09.15, 031 02.81, 032 02.00
Fredrikstad	—	—	6	—	—	—	—	—	15	—	—	5	1 002	—	31 268	2 563	2 156	—	225
Oslo	5	—	99	35	87	197	245	343	895	10	—	88	50	31	654	2	—	2	1 097
Kristiansand S	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	132	—	—	—	—	—	—	—	122
Egersund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	18
Stavanger	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	194
Kopervik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 144
Haugesund	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7 018
Bergen	105	—	219	120	976	1 845	1 173	151	236	30	300	120	4 256	1 218	1 365	17	110	512	—
Florø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ålesund	108	—	1 070	49	24	1 363	567	—	123	—	—	—	901	237	—	—	—	66	98
Molde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	571
Kristiansund N	25	—	—	—	29	19	364	324	561	—	—	198	—	—	—	—	—	—	418
Trondheim	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	931
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svolvær	462	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tromsø	—	—	—	—	—	1	39	—	60	—	—	10	475	—	—	—	—	17	223
Hammerfest	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	396
Vardø	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Andre	251	—	5	30	—	—	—	48	164	—	—	—	738	1	8 254	1 230	2 271	—	2 846
I alt	971	8 724	1 399	234	1 116	3 425	2 388	866	2 054	40	447	421	7 422	1 487	41 541	3 812	4 537	597	15 302
I uken*)	1	—	118	5	103	98	131	2	38	—	9	—	30	30	2 766	209	30	4	25

*) Deasuten stat.nr. 211 09.21, 212 01.41.44, 271 01.11.12, 291 01.11.24, 291 09.41-44.49 411 01.11.13.15.16.31.411 02.12 413 01.13.14 413 03.11.12.24, 413 04.11, 541 01.00, 599 04.31, 921 09.65

Oversikt, forts. fra s. 504.

fisk regner 2000 kg i tilførsel siste uke, Rogaland 3000 kg. Ellers melder Måløy om 3000 kg hummer, Møre og Romsdal om 3300 kg. I Levendefisklagets distrikt har hummerfisket vært bedre enn i fjor. I søndre del av distriktet er prisen kr. 8 og 4 pr. kg. Av reker hadde Oslofjorden siste uke 3000 kg kokte, 1000 kg rå, Skagerakkysten 5000 kg kokte og 4000 kg rå, Rogaland 3—4000 kg kokte, Måløy 400 kg, Møre og Romsdal 900 kg. Møre og Romsdal hadde hele 91 300 kg *krabbe*, Måløy 12 000 kg.

Lofotfiskets lønnsomhet — —.

Forts. fra s. 514.

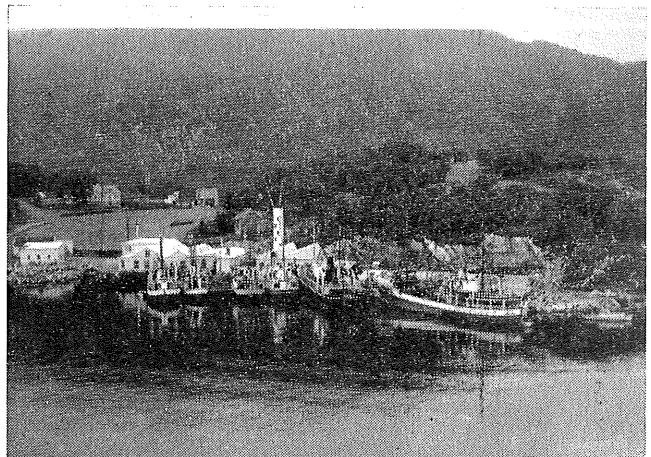
Opprinnelig anskaffelsespris	kr. 32 100
Derav 1/7 part til avskr. 1953 (levetid 7 år) .. »	4 600
<hr/>	
Av dette 42 pst. til avskrivning på lofotfisket (6) kr.	1 930
Dertil nyanskaffelser på noten vedr. lofotfisket	
1953 (12) som i sin helhet avskrives 1953 .. »	1 500
<hr/>	
Avskrivning i alt vedr. lofotfisket 1953	kr. 3 430
Avrundet	» 3 500

Tabellens tall gjelder gjennomsnittet for de 150 nøter i den spesielle notundersøkelsen. Hovedformålet med denne undersøkelsen var imidlertid at resultatene skulle danne grunnlag for anslag over tilsvarende størrelser i driftsundersøkelsen. Tall fra tabell 5 er da også uforandret blitt satt inn i tabell 4.

Nye publikasjoner fra Fiskeridirektoratet.

Gilberg, Yngvar: Undersøkelser over holdbarhet av lett-saltet sild uten eddik. Bergen 1953. 23 s. (Fiskeridirek-

toratets skrifter, ser. Teknolog. undersøkelser, vol. 2, no. 12). F. Beyers bokhandel i kommisjon. Kr. 1,80.
 Rasmussen, Birger: On the geographical variation in growth and sexual development of the deep sea prawn (*Pandalus borealis* Kr.). Bergen 1953. 160 s. Fiskeridirektoratets skrifter, serie Havundersøkelser, vol. 10, no. 3). F. Beyers bokhandel i kommisjon. Kr. 13,00.
 Brækkan, Olaf R. & Ada Probst: Vitaminer i norsk fisk. 1. Nikotinsyre-, riboflavinpantotensyre-, vitamin B 12- og vitamin A-innholdet i hel fisk og forskjellige organer fra fersk sild (*Clupea harengus*) og makrell (*Scomber scombrus*). Summary in English, Bergen 1953. 10 s. (Fiskeridirektoratets skrifter, ser. Teknologiske undersøkelser. Vol. 2, no. 13). Kr. 0,80.
 Njaa, Leif Rein & Olaf R. Brækkan: Foring av rotter med natriumnitrit og sildemel fremstilt av sild konservert med natriumnitrit. Summary in English, Bergen 1953. 14 s. (Fiskeridirektoratets skrifter, ser. Teknologiske undersøkelser. Vol. 2, no. 14). Kr. 1,00.
 F. Beyers bokhandel, Bergen, har heftene i kommisjon.

Hydraulik A.s, Brattvåg.

Også et Hellesems, takk!

Først og fremst et til radio-apparatet, så vi kan følge godt med i meldingene — og så et par pålitelige lommelykt-batterier!

HELLESEM

BATTERIER

med lengere brukstid.